

ສັດປ່າຢູ່ໃນລາວກຳລັງຫຼຸດລົງດ້ວຍຫຼາຍ

ສາເຫດ

ການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງມະນຸດ ທີ່ຫ່າງໄກຈາກເຂດປ່າ ແມ່ນ ການປ້ອງກັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ ຫຼື ສັດປ່າ ແລະ ພືດປ່າ ຢູ່ ສປປ ລາວ. ແຕ່ປະຊາກອນມີຄວາມກົດດັນໃນການພັດທະນາເພີ່ມຂຶ້ນ. ສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງການການສູນເສຍສັດປ່າ ໃນປະເທດລາວແມ່ນ ເສດຖະກິດທີ່ເອື້ອຍອີງ ທຳມະຊາດ ຕົວຢ່າງ ເຊັ່ນ:

- ⇨ ການລ່າສັດ ແລະ ຫາປາຫຼາຍເກີນໄປ ເປັນສາເຫດທີ່ເຮັດສັດປ່າຫຼຸດລົງ ເຊິ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ເປັນອາຫານຫຼັກທີ່ສຳຄັນ;
- ⇨ ການຄ້າຂາຍສັດປ່າແບບຜິດກົດໝາຍ ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນຢາ, ເຄື່ອງປະດັບ, ເຄື່ອງລາງຂອງຂາງ, ອາຫານ ເພື່ອບົ່ງບອກສະຖານະ ແລະ ເຫດຜົນທາງການຄ້າອື່ນໆ;
- ⇨ ການທຳລາຍທີ່ຢູ່ອາໄສຈາກການຂະຫຍາຍການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງມະນຸດ, ການກະສິກຳ ແລະ ການປູກຕົ້ນຊະນິດດຽວ;
- ⇨ ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ ເພື່ອການພັດທະນາຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ໂຄງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເຊັ່ນ: ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ, ຖະໜົນ, ໂຮງງານໄຟຟ້າຖ່ານຫີນ ແລະ ການດຳເນີນງານຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ມີສ່ວນ

ຮ່ວມ ໃນການອະນຸລັກສັດປ່າ

ສປປ ລາວ ມີກົດໝາຍ ໃນການປົກປ້ອງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ. ສປປ ລາວ ອະນຸຍາດໃຫ້ຊາວບ້ານຄວບຄຸມການລ່າສັດປ່າ. ແຕ່ຫ້າມລ່າສັດປ່າແບບບໍ່ຍືນຍົງ. ວິທີການນີ້ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດ.

⇨ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດນ້ຳ - ສັດປ່າ ປີ 2007 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້ ປີ 2019 ໄດ້ກຳນົດ ບັນດາຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ສັດນ້ຳ-ສັດປ່າ ເພື່ອສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ແລະ ປ້ອງກັນຜົນກະທົບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການຄ້າຂາຍສັດປ່າແບບຜິດກົດໝາຍ.

⇨ ກົດໝາຍທັງສອງລະບຸວ່າ ຖ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ການຄ້າຂາຍສັດປ່າແມ່ນຜິດກົດຫມາຍ.

⇨ ດຳລັດວ່າດ້ວຍເຂດປ່າສະຫງວນ ເລກທີ 134/2015 ແລະ ດຳລັດໃໝ່ວ່າດ້ວຍ ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ (ຢູ່ໃນຂະບວນການ) ໄດ້ກຳນົດ ການແບ່ງເຂດຕ່າງໆ ເພື່ອ ຄຸ້ມຄອງສັດປ່າພາຍໃນປ່າສະຫງວນ ແລະ ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ.

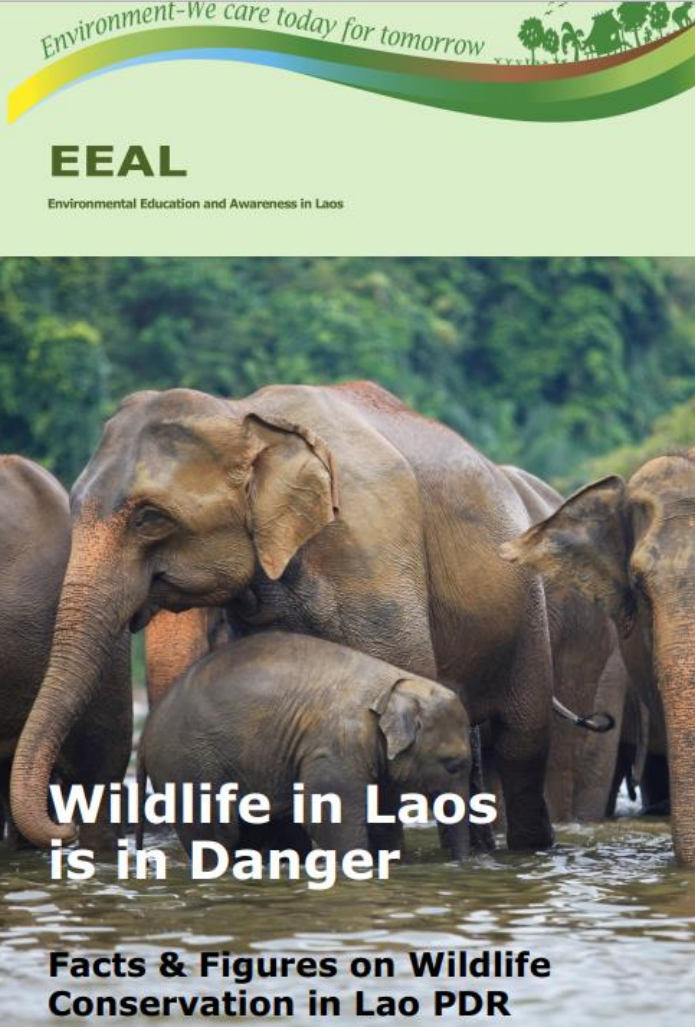
⇨ ຄຳສັ່ງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບ ເລກທີ 05/2018 ວ່າດ້ວຍ ການເພີ່ມທະວີການປົກຄຸມຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ການເພີ່ມປະຊາກອນສັດປ່າ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງພົນລະເມືອງລາວ.

- ⇨ ດຳລັດ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 164/1993 ລະບຸວ່າ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແມ່ນສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາພັນໃນປ່າ, ພືດພັນ ແລະ ສັດປ່າ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ມີການນຳໃນຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍົງໂດຍຊາວບ້ານ. ນິຕິກຳ ເຫຼົ່ານີ້ ຈະມີຜົນສັກສິດ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງໂດຍອີງໃສ່ການສະໜັບສະໜູນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ປະຊາຊົນຢ່າງເຕັມທີ່. ລັດຖະບານສົ່ງເສີມການອະນຸລັກສັດປ່າໂດຍການການປົກປັກຮັກສາຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ.
- ⇨ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແລະ ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ສະໜອງບ່ອນກຳບັງ ຫຼື ຖິ່ນຢູ່ອາໄສໃຫ້ແກ່ສັດປ່າ ເຊິ່ງເປັນສະຖານທີ່ທີ່ ທີ່ຫ້າມການລ່າສັດ.
- ⇨ ການເຊື່ອມຕໍ່ເຂດປ່າສະຫງວນເຫຼົ່ານີ້ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ສັດສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ອາໄສໄປມາໄດ້ລະຫວ່າງປ່າສະຫງວນຕ່າງໆ ແລະ ຍັງຊ່ວຍຮັກສາຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊະນິດສາຍພັນ.
- ⇨ ຄອບເພີ່ມທະວີການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ອຸທິຍານແຫ່ງຊາດ ເພື່ອປ້ອງກັນ ສິ່ງຈູງໃຈ ໃນການການລະເມີດກົດໝາຍ ຕໍ່ກັບ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ.

ຊຸມຊົນມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອປົກປັກຮັກສາ

ສັດປ່າ

- ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບອານຸຍາດໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ການຄຸ້ມສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າຮ່ວມໂດຍລວມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນໂດຍສະເພາະ, ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກ ການນຳໃຊ້ສັດປ່າທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຊຸມຊົນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ:
- ⇨ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ຊາວໜຸ່ມ ກ່ຽວກັບ ຄຸນຄ່າ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການປົກປ້ອງ ແລະ ອະນຸລັກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ,
 - ⇨ ປ່ຽນທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ພຶດຕິກຳຂອງຊາວໜຸ່ມລາວ ກ່ຽວກັບ ການລ່າ, ການຄ້າຂາຍ ແລະ ການບໍລິໂພກສັດປ່າທີ່ຫວງຫ້າມ ເຊິ່ງເປັນການກະທຳມືຜິດກົດໝາຍ, ແລະ
 - ⇨ ສະໜັບສະໜູນ ໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ

ການອະນຸລັກສັດປ່າແມ່ນຫຍັງ?

ສັດປ່າ ໝາຍເຖິງ ສັດທີ່ບໍ່ແມ່ນສັດລ້ຽງ: ງົວ, ຄວາຍ ຫຼື ໝາ. ຖ້າເອົາສັດປ່າ ເຊັ່ນ: ເສືອ ແລະ ໝີໄປຂັງໃສ່ຄອກ ສັດເຫຼົ່ານີ້ ຍັງຖືວ່າເປັນສັດປ່າ.

ການອະນຸລັກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດນປ່າແມ່ນການປະຕິບັດ ການປົກປ້ອງສັດປ່າຊະນິດ ສາຍພັນຕ່າງໆ ແລະ ຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງມັນ. ເປົ້າໝາຍຂອງການອະນຸລັກ ສັດປ່າແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນການຢູ່ລອດຂອງຊະນິດພັນຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ແລະເປັນ ການໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນການດຳລົງຊີວິດແບບຍືນຍົງຮ່ວມກັບກັບ ຊະນິດສາຍພັນອື່ນໆ.

⇨ ສັດປ່າ ແລະ ທີ່ດິນປ່າ ໃນປະເທດລາວຄຸ້ມຄອງໂດຍຄົນລາວເພື່ອ ປະໂຫຍດແກ່ສັງຄົມ ເພື່ອຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງໃນ ອະນາຄົດ.

⇨ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກສັດປ່າ ຢູ່ໃນປະເທດລາວ, ການຈັດຕັ້ງ ກົດໝາຍ ແລະ ວິທີການຕ່າງໆທີ່ອີງໃສ່ວິທະຍາສາດໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານຂັ້ນສູນ ກາງ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ.

⇨ ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ປະເທດລາວໄດ້ ສ້າງຕັ້ງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດທັງໝົດ 24 ແຫ່ງ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ຖິ່ນຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່າ.

ສະຖານະການ ການອະນຸລັກ ສັດປ່າໃນ ສປປ ເປັນແນວໃດ?

ປະເທດລາວມີນິລະດົກທາງດ້ານສັດປ່າທີ່ອຸດົມສົມບູນ, ມີສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍ ນົມ, ນົກ, ສັດເລືອຄານ, ປາ ແລະ ສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ ຫຼາຍຊະນິດສາຍ ພັນ ທີ່ມີຄວາມໝາຍຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບຊາດ ຫຼື ລະດັບໂລກ.

⇨ ປະເທດລາວເປັນບ້ານຢູ່ຂອງນົກຫຼາຍກວ່າ 700 ຊະນິດ, ສັດລ້ຽງລູກ ດ້ວຍນົມແມ່ 247 ຊະນິດ, ສັດເລືອຄານ ແລະ ສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ ລະຫວ່າງ 150 ເຖິງ 200 ຊະນິດ.

⇨ ແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳ ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງປາຢ່າງໜ້ອຍ 500 ຊະນິດ.

⇨ ສັດປ່າໃນລາວບາງຊະນິດສາມາດພົບເຫັນໄດ້ຢູ່ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ເທົ່ານັ້ນເຊັ່ນ: ກວາງເຂົາໃຫຍ່, ເສົາລາ, ຂາແດງ ແລະ ຂະຍຸ

ແນວໃດກໍ່ຕາມ, ສັດປ່າຫຼາຍຊະນິດສາຍພັນຢູ່ໃນລາວແມ່ນໃກ້ຈະສູນພັນ
⇨ ໃນບັນຊີແດງຂອງອົງການ IUCN ປີ 2012 ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າມີສັດປ່າ 165 ຊະນິດສາຍພັນ ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຢູ່ໃນຂັ້ນອັນຕະລາຍ, ໃກ້ຈະ ສູນພັນ ຫຼື ມີຄວາມສ່ຽງ.

⇨ ກາລະຄັ້ງໜຶ່ງ ເຊິ່ງເຄີຍຖືກເອີ້ນວ່າ 'ອານາຈັກລ້ານຊ້າງ', ໃນປະຈຸບັນ ສປປລາວ ມີຊ້າງປ່າ ໜ້ອຍກວ່າ 400 ໂຕ. ປະຈຸບັນບໍ່ໄດ້ພົບເຫັນ ເສືອໂຄ່ງ ແລະ ເສືອດາວເປັນເວລາຫຼາຍປີແລ້ວ.

ເປັນຫຍັງການອະນຸລັກສັດປ່າຈຶ່ງມີຄວາມສຳ ຄັນໃນປະເທດລາວ?

ການສູນເສຍສັດປ່າ ຂອງປະເທດ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ກັບ ຄວາມຮັ່ງມີຜາສຸກ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່, ເສດຖະກິດລວມຂອງຄົນລາວ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບ ສະພາບແວດລ້ອມທຳມະຊາດ.

ປະຊາຊົນລາວໃນຊົນນະບົດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນອາໄສການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງສຳລັບໄພຊະນາການ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດ.

⇨ ປະມານ 67 % ສ່ວນຮ້ອຍຂອງປະຊາກອນລາວແມ່ນອາໄສຢູ່ຊົນນະບົດ ແລະ ເພິ່ງພາປ່າໄມ້ເພື່ອຄ້ຳຈູນ ການດຳລົງຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

⇨ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ບໍລິໂພກໂປຣຕິນ ເກືອບ 90 % ຈາກສິນສັດປ່າ ຫຼາຍກວ່າ 1.400 ຊະນິດ.

⇨ ການສູນເສຍຊະນິດສາຍພັນສັດປ່າມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ກັບການຜະລິດ ກະສິກຳ. ແມງໄມ້ ແລະ ເຈຍ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນພາຫະນະນຳພາເກສອນດອກ ໄມ້ສຳລັບການປະສົມພັນຂອງພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້, ແລະ ຖ້າບໍ່ມີພວກມັນຜົນ ຜະລິດດ້ານການກະເສດຫຼຸດລົງ.

ການລ່າສັດແບບບໍ່ຍືນຍົງເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ສົມດຸນພາຍໃນລະບົບນິເວດ.
ປະຊາກອນສັດປ່າຢູ່ໃນລາວແມ່ນພວມຫຼຸດລົງຢ່າງໄວວາເນື່ອງຈາກ ການລ່າ ສັດ ຫຼື ເກັບກ່ຽວຫຼາຍເກີນໄປເພື່ອການຢູ່ລອດ ແລະ ການຄ້າ. ການສູນ ເສຍຊະນິດສາຍພັນຕ່າງໆມີຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ກັບຄວາມສົມດຸນ ແລະ ການເຮັດວຽກ ຂອງລະບົບນິເວດ.

⇨ ສັດປ່າມີຄວາມສຳຄັນໃນການກະຈາຍແກ່ນພືດພັນ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ຕ່າງໆ, ສະນັ້ນຈຶ່ງມັນຈຶ່ງມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ການຮັກສາຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊະນິດ ສາຍພັນຕ່າງໆ.

⇨ ສັດປ່າມີບົດບາດສຳຄັນໃນການເຮັດໃຫ້ລະບົບນິເວດມີຄວາມສົມດູນ, ໂດຍສະເພາະເຮັດໜ້າທີ່ໃນການຄວບຄຸມກຳຈັດສັດຕູພືດ ແລະ ຊະນິດສາຍ ພັນອື່ນໆທີ່ມີປະຊາກອນຫຼາຍເກີນໄປ.

⇨ ການສູນເສຍສັດສ່ຳເນື້ອທີ່ມີຂະໜາດໜ້ອຍເຊັ່ນ: ເທງັນ, ແຫຼວ ແລະ ງ ເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນຜູ້ຖືກລ່າເພີ່ມຂຶ້ນ, ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາຕາມມາ. ຕົວຢ່າງ ໜູສາມາດເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ອັນຕະລາຍອັນໜຶ່ງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງມະນຸດ ແລະ ທຳລາຍຜົນລະປູກ ແລະ ແນວພັນເມັດພືດທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້.

ມີການເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງການອະນຸລັກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນປ່າ ແລະ ວຽກງານ ການທ່ອງທ່ຽວ.

⇨ ການທ່ອງທ່ຽວເຊິ່ງອະນຸລັກສ້າງລາຍໄດ້ຈາກນັກທ່ອງທ່ຽວໃນເມືອງ ແລະ ຊາວຕ່າງປະເທດທີ່ມັກເບິ່ງຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງສັດປ່າທີ່ ອຸດົມສົມບູນເລື້ອຍໆ ຂອງ ໜຶ່ງໃນ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 24 ແຫ່ງຂອງ ປະເທດ.

⇨ ເງິນທີ່ນັກທ່ອງທ່ຽວຈ່າຍນັ້ນເປັນສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ຄົນທ້ອງຖິ່ນໃນການປົກປັກ ຮັກສາຊະນິດສາຍພັນສັດປ່າທີ່ໃກ້ສູນພັນ ແລະ ບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງມັນ.

Environment-We care today for tomorrow

EEAL

Environmental Education and Awareness in Laos

Environmental Education and Awareness in Laos - EEAL, established in 2019, is an alliance of government and civil society organizations dedicated to sustainable development and environmental protection principles. To this end, EEAL uses a wide range of interactive and participatory environmental education, communication and awareness raising methods and tools.

The EEAL network is led by the Department of Environment (DoE) of the Ministry of Natural Resources and Environment (MONRE) in concert with provincial and district environmental agencies (PONRE, DONRE), civil society organizations (CSO), National University of Laos faculty outreach units, as well as a number of social enterprises.

Environmental Education and Awareness in Laos - EEAL
Department of Environment
Ministry of Natural Resources and Environment
Nahaidiau Rd, Ban Nahaidiau, Chanthabouly District
Vientiane Capital, Lao PDR
T +856 21 254 011
E info@eea-laos.org
I www.eea-laos.org

implemented by **giz** Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

german cooperation DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

MONRE